

= št. 30 + 27 (!) ; kpl.

GOBIŠKA KNJIŽNICA

Per 1366/2015

10038972,30

COBISS •

GOBLAAR.

letnik: 16

številka: 30

2015

glasilo Kulturnega društva Zavratac

KAZALO	01
UVODNIK	01
AKTUALNO	02
ŽUPNIJSKI PASTORALNI SVET	02
KAJ JE SPLOH SKUPNOST	03
VABILO NA VESELICO Z MODRIJANI	05
EKOLOGIJA IN OKOLJE	06
ZASTIRKA NA VAŠEM VRTU	06
OH, TI POLŽI	07
KULTURA	09
PEVSKI ZBOR ŽUPNIJE ZAVRATEC JE PREPEVAL NA GORENJSKEM	09
PRAZNOVANJE KULTURNEGA PRAZNIKA	11
PEVSKI VIKEND PEVSKEGA ZBORA NA ZAPLANI	12
OTROŠKI SVET	12
REVIJA CERKVENIH ZBOROV IDRIJSKO- CERKLJANSKE DEKANIJE	13
INTERVJU	15
OTROŠKO-MLADINSKI PEVSKI ZBOR ŽUPNIJE ZAVRATEC	15
ČEZ PLANKE	16
OBISK KOLEGOV GASILCEV NA ČEŠKEM IN PRVO SREČANJE VSEH TREH ZAVRATCEV	16
NAŠA DEDIŠČINA	18
KVAČKANJE, KVAČKANA ROŽICA	18
POEZIJA	19
CIRIL ZLOBEC	19
JEZIKOVNI KOTIČEK	20
PROŠNJA ZA ZAPOSILITEV	20
ŠOLSKE STRANI	21
LEON IN KNJIGA	21
ZANIMIVE DOGODIVŠČINE V LJUBLJANI	21
NASTOPILO SMO	22
KAKO DELUJE MOJE TELO?	22
NEŽA PRI ZOBOZDRAVNIKU	23
PRVA POMOČ	23
PEČEMO IN KUHAMO	25
KUMARE	25
ČOKOLADNE KOCKE	25
RAZVEDRILO IN PROSTI ČAS	26
SKI-TEAM ZAVRATEC	26
ŠALE	28

Tokratna 30. številka glasila Oglarja je bolj skromna kot je v navadi. Vseeno smo vanjo zajeli pomembnejše dogodke preteklega polletja. Izpustili nismo kulturnih drobtin ter nasvetov za dom in vrt. Ponujamo utrinek s potepanja na Češkem, ki ponuja pravi uvod v najtoplejše dopustniške dni koledarskega leta. Poletnega oddiha se vesele tudi otroci zavraške podružnične šole, ki so pripravili resnično bogat pregled svoje iskrive ustvarjalnosti.

Pred nami je nekaj bolj prepoznavnih dogodkov utripa Zavrata. Za prvega bosta poskrbela otroški in odrasli pevski zbor z organizacijo Urhovega glasbeno-gledališkega koncerta, v katerem bodo oživel zavraški oltarni patroni. Le kaj nam hočejo povedati?

Drugi, na nek način še pomembnejši dogodek, pa je letošnja trideset-letnica prostovoljnega gasilskega društva. Generacije, ki so ustanovljale društvo, gradile gasilski dom, so vodenje društva prepustile mladim silam. Poleg osnovnega poslanstva, varovanja naših domov, skrbi društvo tudi za družabni utrip kraja in povezovanje ljudi.

Mnoge generacije obujajo spomine na enodnevni izlet ob morju z zavraškimi gasilci. Od namakanja v vodi, do gašenja žeje v hladni obmorski senci, pa da ne omenjam vožnje nazaj proti domu z mnogimi postanki. Na novo se je ovrednotila tudi tradicionalna gasilska veselica. Iz Urhovega konca tedna se je termin veselega druženja premaknil v tretji teden julija na katerih nastopajo atraktivni ansambli. Namesto utesnjene lokacije ob gasilskem domu, je prizorišče veselice predstavljeno na odprt prostor zavraških »Stožic«.

Povezovanje treh Zavratacev presega osnovno poslanstvo gasilskega društva in sledi medsebojnemu povezovanju Zavračanov v Evropi. Sodelovanje odpira pot širjenju novih idej in poznanstev, ki so v sodobnem globaliziranem svetu še kako pomembne, da o promociji našega Zavrata ne izgublamo besed.

V letu 2012 je PGD Zavratac z nakupom pridobilo tudi sodobno gasilsko kombinirano vozilo, ki je lahko kos marsikateri kočljivi požarni situaciji. Požrtvovalni zavraški gasilci bodo tudi v prihodnje varovali naše domove pred rdečim petelinom, načrpali meteorno vodo iz zalitih kleti in odstranili podrti drevje z naših lokalnih cest.

Hvala vam za vašo požrtvovalnost in iskrene čestitke ob trideset-letnici društva!

Tomaž Mivšek

Uredniški odbor: Tomaž Mivšek (odgovorni in glavni urednik), Darja Kogovšek, Kristina Bogataj, Maja Mivšek, Andrej Mivšek Z. 10a, Jože Lazar Z. 16, Jože Lazar Z. 25, Robert Rijavec, Žan Menegatti, Gašper Rejc
 Ovitek: Andrej Mivšek
 Lektoriranje: Nataša Felc
 Letnik: 16, št. 30
 Naklada: 150 izvodov
 Priprava za tisk: Cirila Gajšek
 Tisk: A-media d.o.o.

DP 38, 972 | 2017

Župnijski pastoralni svet

Samo Čuk

Člani ŽPS so se v svojem petletnem mandatu zadnjič sestali na januarski seji, na kateri je bila med drugim sestavljena tudi lista kandidatov, ki bodo voljeni v nov Župnijski pastoralni svet za naslednjih pet let. Na pobudo ene od članic ŽPS smo na vsaki seji zbirali prostovoljne prispevke in tako v petletnem obdobju zbrali 770,00 EUR. Na zadnji seji smo zbrana sredstva razdelili in jih na predlog pobudnice soglasno namenili v humanitarne namene in za misijone.

V februarju smo se člani ŽPS Zavratac in Godovič ter gospodarskih svetov obeh župnij zbrali pri skupni zahvalni maši v cerkvi na Medvedjem Brdu. Pri maši smo se zahvalili za prehojeno pot, se priporočili za uspeh pri delu novoizvoljenega Župnijskega pastoralnega sveta in za konec zapeli še zahvalno pesem.

V marcu so istočasno po vseh župnijah potekale volitve novih članov v Župnijski pastoralni svet za obdobje petih let. Tudi v Zavratacu smo izbirali 11 novih članov in 5 članov, ki zastopajo posamezne skupine. Novi člani Župnijskega pastoralnega sveta so se že sestali na ustanovni seji 16. 4. 2015. Na tej seji so se na kratko seznanili s pogloblitvami nalogami in statutarnimi pravili ŽPS.

Na seji so bile ustanovljene tri trajne komisije, in sicer: komisija za oznanjevanje, komisija za bogoslužje in komisija za dobrodelnost. Vsaka komisija ima svojega vodjo in še štiri člane.

Predstavljeni so bili tudi člani posameznih skupin, ki delujejo v župniji: zakonska skupina, mladinska skupina, pevski zbor, karitas. Posamezniki so prevzeli določene dolžnosti, ki jih bodo izvrševali naslednjih pet let.

V mesecu maju so nam trije prvoobhajanci in g. Berce pripravili lepo obhajilno slavje.

Začele so se tudi priprave na praznik celodnevne češčenja. Posamezni člani ŽPS bodo prevzeli vlogo vodenja celodnevne češčenja. Voditelji bodo pomagali oblikovati češčenje od dopoldanske sv. maše do popoldanskega zaključka češčenja. Tako naj bi bilo celodnevno češčenje v znamenju molitve, petja, adoracije, na koncu pa slovesen zaključek.

Približuje se praznik sv. Urha – Urhova nedelja. Glede na izkušnje iz preteklih let se je izkazalo, da ta praznik počasi prerašča v praznik cele župnije. Praznika se ne čuti samo pri nedeljski maši, temveč se določene aktivnosti za otroke in mlade pričnejo odvijati že v četrtek in se nadaljujejo vse do poznega nedeljskega popoldneva, ko se praznovanje zavetnika sv. Urha zaključi s koncertom v cerkvi, športni navdušenci pa se pomerijo v nogometni tekmi.

Za župnijo Zavratac je to velik praznik, saj združuje ljudi, ki se iz oddaljenih krajev pred poletjem pogosto vračajo na Urhovo nedeljo.

Praznovanje letošnjega prvega sv. obhajila.
Foto: Robert Rijavec

Petra, Nik in Valentin z g. Bogdanom Bercetom. Foto: Robert Rijavec

Poletje je pravi čas, da lahko vsi skupaj razmišljamo o idejah, predlogih in potrebah v župniji, saj le tako lahko živimo v sožitju in skupnem zadovoljstvu. Na angelsko nedeljo, ko se bomo zbrali pri uvodni maši na Medvedjem Brdu ob začetku novega šolskega in veroučnega leta, pa bo to pomenilo tudi nadaljevanje začetelega dela novega ŽPS.

Že na samem začetku se je ŽPS seznanil, da bo potrebno poskrbeti za obnovo vhodnih vrat cerkve v Zavrattu in še nekatera druga dela, ki tudi čakajo na svoj začetek.

Zbiranje. Foto: Robert Rijavec

Kaj je sploh skupnost?

Samo Kuščer

Pred davnimi leti sem nekaj časa preživel na Japonskem. Japonci so v primerjavi z nami precej zadržani, družba deluje močno drugače. Skupnost je pri njih vrhunskega pomena, pred posameznikom, vendar ne v takšnem pomenu, ki bi bil nam količkaj blizu. Pripadnost skupnosti – od družine prek službe do države – imajo za dolžnost, čast in hkrati nujo, ne pa za nekaj, s čimer bi si prijetno popestrili vsakdanjik ali si preganjali dolgčas. Zato je v japonski družbi tujcem razmeroma težko sklepati tesnejše zveze.

Dogodek, ki je med mojim bivanjem prelomno vplival na moje odnose z Japonci v moji bližini, je bil po svoje trivialen. V eni noči je zapadlo več kot pol metra snega, vse je bilo na debelo pokrito. Zjutraj smo se prebivalci soseske – v kateri sicer z izjemo pripadnosti vaškemu templju ni bilo videti nobene povezanosti – zbrali pri kidanju snega. Bilo je naporno in zabavno hkrati, predvsem pa smo se v tistih nekaj dopoldanskih uricah zblížali bolj kot v več mesecih prej.

Podobne situacije, čeprav morda ne toliko skrajne, lahko doživljamo praktično vsakodnevno. Tudi druženje za zabavo, pri športnih dejavnostih in skupnih igrah nas zblížuje, verjetno pa je že vsakdo izkusil še veliko večjo moč zblíževanja pri početju česa konkretnejšega, koristnega.

Zgodovinske korenine

Človeštvo je vso zgodovino sodelovalo. To se morda ne sliši povsem verjetno, če pomislimo na vse vojne, klanja in druge oblike fizičnega nasilja, še posebno v pradavnini, ko naj bi bil človek bolj zver kot kaj drugega in naj bi praktično ves čas skrbel le za lastno preživetje. Ob tem,

da ne gre zanikati veliko nasilja v preteklosti, pa seveda tudi v sedanjosti ne, je takšna »sebična« podoba človeka bolj ali manj zgrešena. Človek najverjetneje sploh ne bi preživel, če ne bi deloval v povezanih skupnostih, v nobenem primeru pa se ne bi tako uspešno uveljavil. V tistem pradavnem, »surovem« okolju, ko se je človek boril za preživetje, je bilo sodelovanje v skupinah resnično nujno – pri lovu, obrambi, med vremensko manj ugodnimi obdobji, na primer zimo ... A tudi pozneje je človeku le sodelovanje omogočilo, da se je naselil po vsej zemlji, prečkal oceane, obvladal kmetovanje, vzpostavil industrijo itd.

Skupinsko delo pa se je sčasoma močno spremenilo. Od prvotnega tesnega sodelovanja v skupini, katerega cilj je bila neposredna dobrobit skupine, je ostalo le malo. Če danes ljudje sodelujejo, na primer v službi gre večinoma za opravila, dela in cilje, ki se njih samih neposredno ne tičejo in jih praviloma niti ne zanimajo. Ostaja sicer pristnejše sodelovanje za zabavo – pri športu, na prireditvah, v društvih in klubih. Pri delu pa takšno sodelovanje izginja in je v veliki meri že izginilo.

Vsak zase

Današnji pogled na družbo ni naklonjen skupnostim. V ZDA, zibelki sodobnega individualizma, so ponosni na »modrosti«, kot je na primer: »Every man for himself« (vsak zase). Tudi do naših krajev se je že priplazilo prepričanje, da »ti ne bo nihče pomagal, če si ne boš pomagal sam«, in podobne krilatice. Iz vseh teh misli veje prepričanje, da je svet krut in da vsak človek lahko ogroža tvoje premoženje ali dobrobit, zato se moraš postaviti sam zase in se za to (proti vsem) boriti.

Takšen »militantni« individualizem, ki mu danes dajemo vse večjo podporo in vse bolj prosto pot, v resnici deluje proti osnovni človeški naravi. Sodelovanje pri skupnih projektih s cilji, za katere se zavedamo, da so nam koristni, je zadovoljujoče prav zato, ker je zasidrano globoko v naši naravi. Individualizem nam je tuj, vsiljen zaradi zunanjih okoliščin. To trditev lahko sami pri sebi takoj preverimo, če si zamislimo (ali dejansko vidimo) človeka, ki deluje povsem individualistično, in ga primerjamo z nekom, ki rad »nesebično« sodeluje. Mislim, da ni nobenega dvoma, katerega bi imeli za bolj »človeškega«.

Pridržanje vrat

Antropologi in sociologi v zvezi z nesebičnimi dejanji v družbi radi govorijo o preprostem dejanju, ki jim nekako simbolizira nesebičnost v povsem preprosti, običajni obliki: pridržanju vrat. Ko stopimo skozi vrata in nam še kdo sledi, je zelo normalno, da jih še njemu/njej pridržimo, čeprav od tega nimamo nobene koristi – pravzaprav le »izgubljam čas«.

Če živimo v družbi, kjer se bolj ali manj vsi držijo pravila, da se spodobi pridržati vrata tistemu, ki ti sledi, je vse lepo in prav. Jaz tebi, ti meni, nekdo tretji obema nama in tako naprej. Če pa se večina v družbi ne meni za to drobno prijaznost, marsikdo občuti nelagodje, če pripada manjšini, ki pridržuje vrata, drugi pa se za to ne menijo. V družbi, v kateri je individualizem vrlina, je pridržanje vrat v najboljšem primeru nepotreben in moteč ostanek pradavnih šeg in navad. Bojim se, da živimo v svetu, ki se vse bolj giblje v tej smeri. Izgubljajo se oblike sodelovanja, ki niso povezane z neposredno koristjo za posameznega sodelujočega. Izgubljajo se delovni podvigi, pri katerih celotna soseska pomaga najprej enemu posamezniku, potem drugemu, tretjemu in tako naprej, ali pa vsi skupaj poprimejo, da storijo nekaj za skupnost. Bolj ali manj vsi to pogrešamo, vendar dopuščamo, da se stare vezi krhajo še naprej, saj na nas neizbežno vplivajo individualistični vzorci in prepričanja o tem, da moramo vedno poskrbeti najprej zase, da moramo pri vsaki stvari imeti osebno korist in podobno.

Družina in krajevna skupnost

Najosnovnejša in najtrdnjša človeška skupnost je družina. Tudi v tej skupnosti se pozna vpliv individualizma, a niti približno ne toliko kot pri naslednji večji enoti – vasi, soseski ali krajevni skupnosti. Počasi (ali pa hitro, odvisno od zornega kota) postajajo to le naselja, kjer posamezniki oziroma družine živijo na istem prostoru, kaj dosti drugega pa jih ne povezuje. Vsakdo v prvi vrsti gleda nase.

Naša krajevna skupnost je kljub številnim pomanjkljivostim v primerjavi z mnogimi drugimi skupnostmi gotovo razmeroma

trdno povezana. Verjamem pa, da bi se večina, če že ne vsi, strinjala, da bi lahko bilo bolje – da bi raje imeli trdnjše vezi, več sodelovanja, več zanimivih skupnih projektov, od katerih bi imela korist celotna skupnost, s tem pa seveda tudi vsak posameznik.

Za zgled tega, kako lahko odlično deluje skupnost, bi dal naše gasilsko društvo, ki gotovo ni idealno, vendar nesebično in trdno skupno deluje v korist celotne družbe. Drug tak zgled, sicer morda skromnejši, je nedavna čistilna akcija, ki je potekala veselo, organizirano, prijetno in nadvse koristno.

Sam vidim idealno življenje in delovanje skupnosti na krajevni ravni kot nekakšno zlitje prvega in drugega: organizirano, nesebično, z jasnimi cilji, prijetno in koristno za vse. Kako ga vidite vi?

Izobraževanje gasilcev in prenos znanja na nove generacije je zagotovilo prihodnosti. Foto: Arhiv PGD

Mladi rod gasilcev v Ledinah. Foto: Arhiv PGD

Vodstveni in operativni člani prostovoljnega gasilskega društva Zavratac 2015. Foto: Arhiv PGD Zavratac

Vabilo na 30. letnico PGD Zavratac in veselico z Modrijani

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Zavratac bomo 18. 7. 2015 praznovali 30. obletnico delovanja društva. Proslava s parado se bo odvijala ob 17. uri na završkem igrišču. Vabimo Vas, da s svojo prisotnostjo počastite ta za naše društvo pomemben dogodek.

Po zaključku uradnega dela vas bodo zabavali Modrijani, za jedajo in pijačo pa bomo poskrbeli domači gasilci.

Lepo vabljeni!
NA POMOČ!

**VELIKA GASILSKA VESELICA
Z MODRIJANI
OB 30-LETNICI
PGD ZAVRATEC**

Zavratac, 18. julij 2015
ob 20. uri
Pod šotorom

Zastirka na vašem vrtu

Tomaž Mivšek

Ker je že nekaj let v porastu ekološka pridelava hrane in z njo povezane tehnike vrtnarjenja s pomočjo zastirke, predstavljamo v tokratni številki učinkovit, a pri nas še dokaj nepoznan način vrtnarjenja.

Kaj je zastirka? Zastirka je lahko vsak material, ki se polaga na površino tal. V ekološkem vrtnarjenju uporabljamo predvsem organske zastirke, ki se čez leto počasi razgrajujejo in tla obogatijo s hranilnimi snovmi.

Za zastirko lahko uporabimo:

- pokošeno in vsaj delno posušeno travo,
- lubje (za okrasne gredice, grobove),
- zdrave ostanke rastlin,
- kompost,
- slamo,
- listje.

Zastiranje ima več dobrih lastnosti:

- zmanjšuje izhlapevanje vode iz tal, zato je potrebno manj zalivanja v sušnih obdobjih;
- preprečuje večjo zbitost tal, zato je potrebno manj rahljanja;
- zmanjšuje nihanje vlažnosti tal;
- preprečuje rast plevelov, torej je potrebno manj časa nameniti pletju;
- zmanjšuje nihanje temperature tal, zato ustvarja boljše pogoje za življenje koristnih drobnoživk v tleh;
- zmanjšuje erozijo tal.

Organska zastirka

Na uporabnem vrtu pogosto uporabljamo tudi slamo ali kompostni material. Slednji mora biti ustrezno pripravljen, saj je drugače lahko vir številnih semen plevelov.

Tal, ki so močno zbita, ne zastiramo, ker zastirka še dodatno preprečuje sušenje in odtekanje vode. Vlažna zastirka ne sme biti predebela, saj se pod njo ustvarijo anaerobne razmere, ki so škodljive za rastline in organizme v zemlji. Debelina dobro presušene zastirke naj bo 3–5 cm, saj le tako debela zastirka lahko preprečuje rast plevela.

Kamena zastirka

Kamena zastirka je na zelenjavnem vrtu redko uporabljana. Prednosti kamnite zastirke pred zastirko iz skorje je v tem, da ne plava in spomladi pospeši razvoj rastlin, saj kamenje in prod skladiščita toploto in jo oddajata preko noči. Povišana temperatura zaradi oddajanja toplote pa lahko poveča potrebe rastlin po vodi.

Zastirka proti živalim

Na vrtovih, kjer imamo velike težave z bramarjem, voluharjem in polži, ne uporabljamo zastirke ali pa v ta namen uporabljamo ostanke rastlin, ki jih te živali ne marajo. Tako proti polžem natresemo na gredice bezgovo listje, proti voluharjem pa rastline, ki dišijo po limoni.

Zastirka z listjem dreves in grmovnic. Foto: Tomaž Mivšek

Zastirka iz lubja

Slednja se pogosto uporablja okrog dreves, grmovja in trajnic. Takšna zastirka počasi razpada in zmanjšuje

Zastirka s črno folijo. Foto: Tomaž Mivšek

zbitost tal. Pri zastirki iz drevesne skorje se del dušika iz tal porabi pri razgradnji zastirke s strani mikroorganizmov. Simptomi pomanjkanja dušika se na rastlinah pokažejo kot rumenenje predvsem starejših spodnjih listov. Do tega pojava pa navadno pride le, če zastirko vkopljemo v tla. V tem primeru tla pognojimo s hlevskim gnojem. Zastirka iz skorje ni primerna za tla z močnim površinskim tokom vode ali stoječo vodo, saj plava in se s tem odnašajo s površin.

Zastirko iz drevesne skorje uporabljamo v debelini 2–10 cm. Debelina med 7 in 10 cm dobro zavre rast večine plevelov. Na tleh, ki so močno zbita ali vsebujejo veliko

gline, lahko zastirka z zmanjšanjem izhlapevanja vode povzroči visoko vlažnost tal, kar vodi v gnilobo korenin pri občutljivih vrstah rastlin. Na takšnih tleh uporabimo 2–5 cm debel sloj zastirke. Ob drevesih zastirko umaknemo 10 cm proč od stebela, da ne moti delovanja skorje.

Veselo vrtnarjenje vam želim!

Citirano po:

<http://www.okusnivrt.com/novice/zastirka/>

<http://www.dominivrt.si/clanek/rubrika/strokovnjak-odgovarja/uporaba-zastirk-na-gredicah.html>

Oh, ti polži

Tomaž Mivšek

Znaki prisotnosti polžev

Polži spadajo med najbolj trdovratne nebodigatreba jedce na vašem vrtu. Najbolj aktivni so ponoči ali ob oblačnem vremenu. Pred premočnim soncem se radi skrijejo v vlažna in senčna skrivališča. Njihovo prisotnost izdaja samo srebrna slinasta sled, ki jo puščajo za seboj. Prehrana polžev je cela vrsta različnih rastlin kot tudi razkrajajoč se rastlinski material. Na rastlinah z objedanjem povzročajo nastanek nepravilno oblikovanih lukenj z gladkimi robovi. Najraje objedajo mlade rastlinice in liste, vendar se pogosto spravijo tudi nad plodove (jagode).

Odstranimo skrivališča polžev

Za uspešno obrambo pred polži je potrebna kombinacija različnih prijemov. Najprej je potrebno odstraniti vsa potencialna skrivališča polžev. Odstranimo deske, kamne, opeke, ki ležijo naokrog. Bližnja skrivališča, ki jih ne moremo odstraniti (npr. nizke veje žive meje, grede s pokrovniciami, lesene terase itd.), pa uporabimo kot pasti, saj se bodo polži koncentrirali predvsem v bližini teh pribežališč, v katerih jih tako skoncentrirane na kupu poberejo.

Obrambni pasovi

Lahko pa okoli svojih gredic naredimo obrambne pasove. Polžem uspešno preprečimo dostop do rastlin, če jih obkrožimo s pasom katere izmed prašnih snovi. Najboljša izbira so pepel, apno in kamena moka, ki jih potresemo nekaj centimetrov široko. A to bo prišlo prav le v suhih dneh. V deževnih dneh ali po zalivanju bo potrebna še dodatna obramba. Mehkokožni polži se namreč bojijo ostrih in jedkih delov v teh snoveh. Takrat poskusimo z

nekoliko obstojnejšimi snovmi, kot so žaganje, smrekove iglice, drobno trnje robid in oster pesek. Polži preko trnov ne bodo šli, poskrbeti pa moramo, da ne bomo pustili dovolj široke odprtine, kjer bi se lahko splazili. Rastline lahko zaščitimo tudi tako, da natresemo zdrobljeno jajčno lupino.

Pri vseh opisanih načinih je ključnega pomena, da je zaščita okoli rastlin sklenjena. Če bomo pustili le drobno odprtino, jo bodo polži našli in rastline ne bomo uspeli obvarovati.

Nikoli pa za zatiranje ne uporabljajmo kuhinjske soli, saj bomo zviševali slanost tal, kar lahko prinese več škode kot koristi.

Polž lahko prileze kamorkoli. Foto: Tomaž Mivšek

Slinarji ne marajo kave

Kornelija Benyovsky Šoštaric v knjigi Zeleni kvadrat pravi, da je najboljša obramba pred polži mešano sajenje, saj jih marsikatera začimbnica in zdravilna rastlina odganja. Obstajata pa tudi dve rastlini, ki se jima polži na daleč ognejo – čebula in česen. Poleg tega Kornelija predlaga ukrep s kavo. »Zmešajte deset delov vode in del ekspresne kave. Dejavna snov v tem sredstvu je kofein. Ko polži ležejo čez površine, obdelane z razredčeno kavo, prek kože absorbirajo kofein in poginejo. S tem pripravkom poškropite liste zelenjave in dele tal, kjer ležejo polži.«

Rastline z močnim vonjem

Marie-Luise Kreuter v knjigi Biovrt za začetnike prav tako svetuje mešane posevke. Med rastline, ki jih želite zavarovati, posadite rastline z močnim vonjem, ki polže zelo motijo. Sem spadajo šetraj, žajbelj in timijan. Polže odvrnejo tudi praprotno listje in listi paradiznika, ki jih razgrnemo med kulturami kot zastirko.

Smrtonosno pivo

Polže neustavljivo privabi vonj po hmelju in sladu. V zapeljivem zvarku se nato utopijo. Na več mestih po vrtu zakopljite kozarčke s pivom, in sicer tako, da rob kozarčka gleda centimeter iz površine tal, ter počakajte, da polži, ki jih bo privabil vonj piva, popadajo v kozarčke. Vabe s pivom je treba redno prazniti.

Jež, krastača in polž – tris, ki ne gre skupaj

Jež, krastača, slepec in race radi lovijo polže. Poskrbimo, da jih bo v našem vrtu ali v bližini vedno dovolj, saj bomo tudi s tem zmanjšali število polžev. Baje so najboljše jedke polžev indijske tekačice.

Veliki vrtni polž. Vir Internet

Par indijskih tekačic na domačem dvorišču.
Foto: Tomaž Mivšek

Zrnje za polže

Zelenjavo ali rože lahko pred polži zaščitimo z različnimi pripravki, ki jih je mogoče kupiti v trgovinah. Nekateri so bolj, drugi so manj učinkoviti. Mogoče nam bo uspelo s pripravkom, ki ne škoduje naravi in koristnim živalim. Preparat ferramol vsebuje naravne železove spojine, predvsem železov fosfat. Modra zrna so odporna proti dežju in tako privabljajo polže tudi ob za njih najugodnejšem vremenu. Polži, ki pojedjo to vabo, pozneje poginejo.

Kljub njihovi škodljivosti pa vseeno ne smemo pozabiti, da so tako kot vse stvari v tem ekosistemu za nekaj dobri. Polži poskrbijo, da gnijoči rastlinski odpadki in mrtve živali ne obležijo. Pripomorejo k ohranjanju čistoče v vrtu.

Posadimo nekaj drugega

Na območjih, ki so še posebej prizadeta zaradi objedanja polžev, lahko bolj občutljive vrste rastlin (bazilika, solata, jagode, fižol, funkije, ostrožniki in dalije) nadomestimo z bolj odpornimi rastlinami (begonija, kalifornijski mak, fuksija, krvomočnica, nedotika, sivka, rožmarin in žajbelj). Neobčutljive so tudi okrasne trave in lesne rastline.

Citirano po

<http://www.okrasnivr.com/obdelujemo/zascitite-se-pred-polzi/>

<http://www.slonep.net/vrt-in-okolica/bolezni-in-nadloge/vodic/zascita-rastlin-pred-polzi>

http://www.siol.net/trendi/dom/vrticek/2014/05/nadlezni_polzi_v_vrtu_obozujejo_pivo.aspx

Pevski zbor župnije Zavratac je prepeval na gorenjskem

Lara Menegatti

Ob zaključku lanskega projekta Slovenski božič, smo se v zboru odločili, da naučeno znanje igre in petja ne vržemo v stari kot zaprašenege preteklega leta.

Organizacija je stekla hitro, povabila in ideje krajev, kjer bi ponovili uprizoritev, pa so deževale. Na koncu smo morali upoštevati naš čas in proste termine Idrijskega okteta. Tako smo se odločili, da nastopimo v Ljubnem na Gorenjskem ter v obeh domovih starostnikov v Logatcu in nadaljevali z idejo prinašanja božičnega sporočila najbolj socialno ranljivi skupini starejših, s katero smo pričeli že lansko leto v Idriji.

Na štefanovo smo se z avtobusom zapeljali proti Gorenjski. Najprej smo se šli malo turiste in krasen sončen dan z močnim severnim vetrom izkoristili za obisk Bleda. Privoščili smo si nujno potrebno jutranjo kavo in energijsko bombo – blejsko kremno rezino. Obisk

Kremne rezine ob Blejskem jezeru. Foto: Robert Rijavec

Ponosni zavraški pevci ob Blejskem jezeru. Foto: Robert Rijavec

*Na Brezjah se poje na polno.
Foto: Robert Rijavec*

*Ženski del zbora pod taktirko
Marka Kržišnika.
Foto: Robert Rijavec*

gorenjske turistične prestolnice smo ujeli tudi v foto objektiv.

Kadar je pevcem lepo, čas vse prehitro mineva. Kava se še ni dodobra ohladila, smo že polnili avtobusne sedeže in drveli proti nacionalnemu romarskemu svetišču na Brezjah. Skladno z dogovorom, smo popestrili eno izmed nedeljskih bogoslužij s svojim božičnim pevskim programom. Velik pevski kor je bil hitro poln članov obeh pevskih zasedb iz Idrije in Zavrataca. Glasovna trema je minila kot bi mignil, občutek petja v Marijinem svetišču, pa je bil skoraj popoln. Po koncu bogoslužja in ogledu bazilike je bil čas za kosilo v gostilni Adriano.

Piko na i smo pevci postavili še na božičnem koncertu

v baročni cerkvi Ljubnega. Člani kulturnega društva Jurko Gore so pripravili osvetlitev prostora pred cerkveno absido, pevci pa smo se na hitro vpeli in glasovno preizkusili prostor. Na koncertu nismo peli sami. Zajeten program je zapel domač župnijski zbor. Po koncertu smo bili deležni nemalo pohval, česar smo bili iskreno veseli. S tem, ko smo navdušili poslušalce, naša pot na Gorenjsko ni bila zaman. Nastopajoče so po koncertu povabili še k okrepčilu v krajevni dom, kjer ni manjkalo gorenjskih štosov na svoj in tuj račun. Ob gromkem smehu gorenjskih moških ni manjkalo pohval o lepoti in glasu zavraških pevk.

Na poti domov smo po zaslugi basov imeli še kratek koncert ljubiteljev skupine Zmelkow. Dela prost dan je tako švignil mimo, kot bi zapeli Večerni ave.

Praznovanje kulturnega praznika

Jože Lazar Z. 16

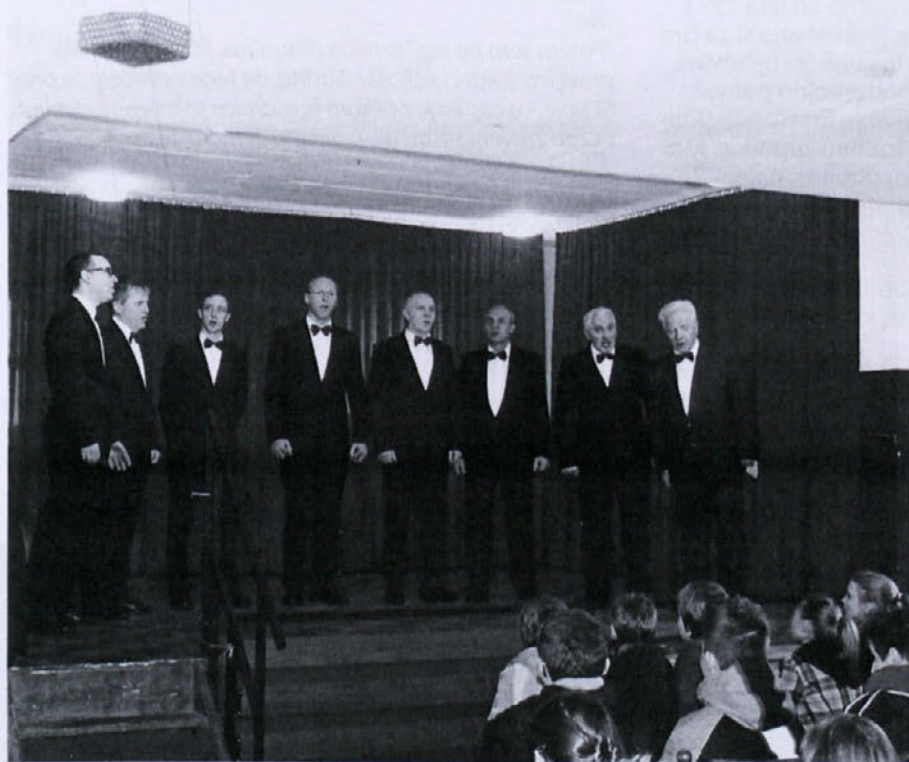
Pravijo, da nam prazniki polepšajo življenje in nas prisilijo, da se za hip ustavimo. Praznovanje je eden od pglavitnih kulturnozgodovinskih modelov. Bil je čas gospodarskega poleta, ljudje so navdušeno garali ob petkih in svetkih, da bi nam bilo bolje. Danes kaže svetovna ura drugače – gospodarski zastoj, varčevanje, skromnost. Znanost, vera in ljudje z ulice se sprašujejo, katere temeljne prvine človekovega bivanja moramo upoštevati, da ne pridemo v slepo ulico. Med odgovori na to vprašanje je tudi ugotovitev, da so neogibna človeška nuja praznovanja – osebna, kulturna, družinska, verska, narodna in politična. Slovenski kulturni praznik je tudi praznik

ki imajo težko pričakovano svojo državo, svoj jezik, kulturo. Ob letošnjem kulturnem prazniku smo med nas povabili oktet Pr'Farci ter Stano in Darka z Vrsnika. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi naših najmlajših in najbolj korajžnih otrok naše šole. Pod vodstvom učiteljice Darje so nam pripravili intervju s Prešernom ter dramatizacijo Prešernove pesmi *Apel in čevljar*. Zanimivo je bilo videti otroke, kako novinarsko sprašujejo Prešerna, kaj rad počne, kam rad zahaja in s čim se najraje ukvarja. V intervjuju je bilo tudi vprašanje, katera hrana mu je najljubša. Rekel je, da najraje je pico. Ali je bila res že takrat, v času njegovega življenja, pica tako priljubljena,

ne vemo. Na začetku naše proslave je oktet Pr'Farci zapel himno. Pevci prihajajo od vsepovsod iz okoliških krajev, celo iz Hotedršice. Njihov koncert se je odvijal v dveh delih, na začetku in koncu proslave. Za popestritev in smeh sta poskrbela humorista Stana in Darko s svojim skečem. Njen soprog sedi v dnevni za mizo. Ob kozarčku žlahtne kapljice bere časopis, ona pa gara na vso moč, pospravlja po hiši, on jo pa še za mar nima. Ona začne godrnjati nad njim, da bi tudi on lahko kaj delal. Za branje »cajtngov« je pravi čas nedelja, v tednu se pa dela. Seveda njemu to njeno godrnjanje ni po volji in pravi, da bo, če bo sitna in mu bo težila, šel v gostilno. Ko vidi, da žena še kar naprej godrnja nad njim, še njej ponudi dobro kapljico in tako se napetost med njima umiri. Mož je bil dober diplomat z ženo, saj jo je nazadnje spravil

še v dobro voljo. Za konec je oktet zapel še preostali del svojega repertoarja. V spominu mi je najbolj ostala dalmatinska pesem.

Toda kolesa zgodovine se ne da zavrteti nazaj v stare čase. To nam je že zdavnaj dokazal tudi Prešeren, čigar spomin proslavljamo. Slovenski jezik bi moral biti naš glavni nacionalni interes, če hočemo »stati ni obstati pod Alpami«.

Oktet Pr'farci. Foto: Jože Lazar

slovenske besede, od tiste prve iz otroških ust pa vse do poslednje, ko besede ni več. Naša slovenska beseda je dragocena dediščina, v njej živita vsa preteklost in razvoj slovenskega naroda, pa čeprav se pojavljajo tudi popačenke, kot je beseda »čav«. Če bi se danes naš veliki pesnik Prešeren, mojster slovenske besede, sprehajal po lepi slovenski zemlji in si ogledoval napise vseh vrst, bi se gotovo spraševal, kaj je narobe z ljudmi pod Alpami,

Pevski vikend pevskega zbora na Zaplani

Tomaž Mivšek

Že tretje leto zapored smo pevsko znanje poglobljali na pevskem vikendu na Zaplani. Naj najprej povzamem nekaj povedi, ki sem jih našel na spletni strani župnije Vrhnika in predstavim hišo Bratstva. Bivali smo v Domu Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov. Dom odpira svoja vrata vsem, ki iščejo prostor za druženje, ustvarjalnost, učenje, duhovnost, sprostitvev, ... Najprej je namenjen članom Bratstva, pod to isto streho pa svoj prostor za nekaj ur ali dni najdejo tudi različne skupine. Krščansko bratstvo bolnikov in invalidov je gibanje v Cerkvi na Slovenskem in del Mednarodnega krščanskega bratstva trajno bolnih in telesno prizadetih oseb (krajše Bratstvo). V Sloveniji je gibanje prisotno od leta 1973. Bratstvo ima približno 300 članov. Prizadevajo si za čim večjo povezanost med bolniki in invalidi ter njihovimi prijatelji, za skupna druženja in medsebojno pomoč. Eden izmed večjih projektov v življenju Bratstva je Dom Bratstva na Zaplani. Sprva je bilo to staro župnišče, ki ni bilo več v uporabi in ga je Bratstvo dobilo v najem. Ta Dom so s pomočjo gradbenega podjetja in mnogimi dobrotniki uspeli obnoviti in dograditi, da je sedaj res lep in predvsem prilagojen za invalide in bolnike. 27. aprila 2008 so obnovljeni Dom odprli in blagoslovili. V Domu je 30 ležišč in velika dvorana, ki lahko sprejme do 100 ljudi.

Nas ni bilo toliko. Trideset pevcev s korepetitorji, da smo hitreje pomnili note in pilili intonacijo. Za naše želodčke sta poskrbeli Nada in Mojca. Program intenzivnih vaj je temeljil na takrat aktualnem postnem času, bližajoči veliki noči in Urhovi nedelji. Pevskega garanja nam ni zmanjkalo. Za nagrado je na pustno soboto sledil še veseli večer, katerega so začinili naši neprekosljivi zamaskirani basi z izvirnim programom, ki je do solz nasmejaj praktično vse.

Dramski vložek nepozabnega veselega večera na pevskem pikniku. Foto: Marjeta Rijavec

Otroški svet

Darja Kogovšek

Svet otrok je drugačen od sveta odraslih. Včasih se enim in drugim zdi, da sta precej oddaljena.

V svetu otrok imajo glavno besedo otroci, ki so korenjaki, včasih pa jih je tudi strah. Otroci so veseli, včasih pa tudi žalostni in jezni. Radi se igrajo, a imajo tudi skrbi. Vsak otrok je edinstven, najlepši, najboljši, najpametnejši in najmočnejši. Vsak otrok je kot Pika Nogavička! To je pravljica ... Seveda. A pravljice nagovorijo tudi odrasli svet.

Anja Štefan: PRI DIHURJEVIH

Bilo je zgodnje jutro in pri dihurjevih so se odpravljali spat.

Ležali so v postelji, ko je po sobi zasmrdelo.

"Očka," je rekla dihurčica, "si ti prdnil?" "Ne."

"Si ti mami?"

"Ne."

"Potem sem pa jaz," je rekla dihurčica, kot bi recitala pravljico o Rdeči kokoški. Mislite, da tega ni vedela že prej? O, je, je – a kaj, ko je z očkom in mamicco tako lepo kramljati. Ležati zraven, slišati njun glas, vsaj malo, in zaspati.

Otroški svet je lep, ko pa ni, se barvica spremeni v čarobno paličico, ki pričara ...

"Če bi imela čarobno paličico, bi iz zime pričarala poletje, za večerjo bi me na mizi čakal sladoled, v puščici čarobni svinčnik, ki bi pisal namesto mene. In še najvažnejše: da na svetu ne bi bil nihče lačen."

(Petra, 3. r.)

Ja, takole je v otroškem svetu. Ampak otroci brez mamic in atija ne morejo. Morda pa otroški svet in svet odraslih

Anica in Tomaž želita Piko Nogavičko pregovoriti, da tudi ona začne hoditi v šolo. Foto: Andrej Mivšek

le nista tako oddaljena?! Otroški svet je kot češnja na vrhu torte (beri: na vrhu sveta odraslih).

Vse to smo vam hoteli povedati, zato smo vas v nedeljo, 29. 3. 2015, povabili v Gasilski dom Zavratac na prireditev. Učenci PŠ Zavratac (Matija, Neža, Vid, Jošt, Petra, Manca in Matic) so plesali, recitali pesmi, igrali igrico Pika Nogavička, brali pravljice in svoje misli, peli ter se skupaj z obiskovalci sladkali s kolački, ki so imeli na vrhu češnje.

Globus predstavlja svet odraslih, balon pa otroški svet. Foto: Andrej Mivšek

Revija cerkvenih zborov idrijsko-cerkljanske dekanije

Tomaž Mivšek

Prva polovica letošnjega leta je bila za pevce kljub samo enem uradnemu nastopu, in sicer na reviji cerkvenih pevskih zborov v Šebreljah, zelo razgibana.

Zavraški pevski zbor je trenutno v pripravah na koncert na Urhovo nedeljo, ki bo 5. julija v domači farni cerkvi. Gledališko-pevski nastop koncerta nam je vzel precej ur napornih, a veselih vaj. Upravni odbor zbora je pripravil časovni in finančni plan aktivnosti, ki tečejo že od začetka maja. Več o letnem koncertu zbora pa v napovedniku še

ne bom razril. Raje si pridite ogledat Urhov koncert v živo.

Poleg udeležbe na eni poroki je zbor pel tudi na več pogrebih. Za nami so pevsko intenzivni velikonočni prazniki. Nekaj nedeljskih bogoslužij je članski zbor nadomestil otroški pevski zbor. Ob zaključku veroučnega leta pa se je izkazal mladinski zbor animatorjev župnij Godovič in Zavratac.

Je pa res, da je bila letos udeležba zbora na reviji cerkvenih zborov v Šebreljah nekaj posebnega. Župnik Bogdan Berce je najel »tavelik« avtobus, v katerega smo se stlačili pevci tako zavraškega kakor tudi godoviškega zbora. Čeprav smo se na avtobusu posedli na pol, ločeno po pripadnosti zboru, smo se na pot skupaj odpravili prvič, kar je za nadaljevanje tesnejšega sodelovanja pomemben korak. Oba zbora sta nastopila v drugi polovici nastopajočih. Zaradi pomanjkanja prostora v cerkvi smo del nastopa predhodnih zborov presedeli na toplem majskem šebreljskem soncu in delali družbo martinčkom v špranjah cerkvenega obzidja. Seveda našega nastopa nismo zamudili in glede na razredčene glasove v naši zborovski vrsti tudi suvereno odpeli svoj program. Ob zaključku sta sledili še dve skupni pesmi, ob katerih se vedno sliši isti grom stoterih glasov. Težava tovrstnega petja je, da sebe skoraj ne slišiš peti, zato še bolj povzdigneš glas in se ujameš v glasovno spiralo glasnega petja.

Za kopiranje vprašaj lastnika!

Nastop zavraškega zbora. Foto: Arhiv župnije Idrija

Šebreljci so se izkazali tudi kot gostitelji. Mize so se bohotele pod težo dobrot pridnih okoliških žena, ob mizah pa se je trlo pevcev, kot se za pevsko utrujena grla spodobi. Vsak je izrabil ugodno priložnost, da je pozdravil znanega pevca iz drugih koncev dekanije in izmenjal z njim besedo ali dve. Sonce pa je hitro tonilo za šebreljskimi griči.

Skupen zaključek. Foto: Arhiv župnije Idrija

Na polno obloženih mizah so dobrote hitro kopnele. Foto: Arhiv župnije Idrija

Otroško-mladinski pevski zbor župnije Zavratac

Andreja Kržišnik in Lara Menegatti s pevci

Naj se vam predstavimo: okrog 30 nas je. Na vajah kakšen manj, ko pojemo pri maši pa kakšen več. Smo iz Dolov, Medvedjega Brda, Potoka in Zavratac. Stari smo med 4 in 14 let, Lara Menegatti in Andreja Kržišnik, ki vodita zbor, pa štejeta nekoliko več let. Zdaj že 3 leta z njima prepevamo dvakrat mesečno ob sobotah na pevskih vajah in petkrat na leto pri sveti maši. Naziv najbolj pogumnih v našem zborčku pripada najmlajšim članom. V glasnosti in prisrčnosti petja jih težko kdor koli prekaša. Res je, da se fantom velikokrat zaiskrijo oči ob kakšni nagajivi ideji, vendar so njihovi glasovi nepogrešljivi. Nasmejane, vesele in predvsem bolj izkušene so starejše članice, ki pa včasih rade tudi malo poklepetajo, da jim ni preveč dolgčas. In prav zaradi tega so naše preživete urice nekaj posebnega. Včasih je naporno, drugič zabavno. Tudi glasno, nasmevano, sladko, težko, lepo. Predvsem pa veselo in pojoče.

Za tako zborovsko delovanje in otroško navdušenje so zaslužne tudi vodje zbora, ki so delovale v preteklosti otroškega zbora naše župnije: Magda Kržišnik, Polona Gantar, Darja Burnik (Kržišnik) in Karmen Potočnik (Kogovšek).

Zdaj hitimo novim izzivom naproti. V letošnjem letu poleg petja pri svetih mašah nastopamo tudi na prireditvi Pod Veharško lipo in koncertu ob sv. Urhu. Veseli smo, če vam naša pesem seže do srca in seveda tudi takrat, ko si prislužimo kakšen sladoled.

Ko se že predstavljamo tudi na tak način, smo izbrskali še nekaj zdajšnjih spominov preteklih zborovodij na njihovo delovanje pri otroškem zboru:

Magda Kržišnik

»Spominjam se obiska pokojnega g. župnika Ivana Kobala pred 34. leti. Bil je poznojesenski čas in v lahkotnem pogovoru o vsakodnevnih stvareh je beseda nanesla tudi na petje. G. Ivan je namreč prišel na dan z idejo, da bi zavraški otroci sodelovali na božičnem dekanijem srečanju otroških pevskih zborov v Idriji. Niti na kraju pameti si ne bi upala pomisliti, da je imel mene v mislih

Ko je pevski kor še premajhen.

Foto: Robert Rijavec

Marko, špilej! Foto: Robert Rijavec

kot vodjo, da izpeljem ta projekt. Razložila sem mu, da nimam nobene glasbene izobrazbe in da je edino, kar premorem, le nekaj znanja akordov na kitari. Očitno pa me je bilo moč razorožiti zaradi mojega neizmerne veselja do petja, saj je naš gospod župnik imel v sebi toliko karizme, da mu nisem mogla odreči in sem se na tihem tolažila, da to bom že nekako izpeljala, potem pa se bom umaknila. Takoj naslednjo nedeljo so bile oznanjene pevske vaje in zbralo se je veliko otrok. Mislim, da okrog 20. Resnično sem bila presenečena. Vprašala sem, če kdo igra na kakšen instrument (jaz otrok še nisem poznala, ker sem se šele v tistem letu poročila) in Polona je takrat igrala klavir že 2 ali 3 leta. Tako smo začeli z otroškim zborom.

To so le začetni utrinki iz verige čudovitih spominov na petje tako v Zavrattcu kot na Medvedjem Brdu. Prav rada se pogosto spominjam pokojnega organista - Jokelna, kako nam je večkrat pomagal s harmonijem uglasti kitaro. Kljub spoštljivim letom in izkušnjam z orglanjem nas mladih ni nikoli zavračal, ampak nas je pri petju vedno spodbujal.«

Darja Burnik in Karmen Potočnik

»Z veseljem se spomniva obdobja, ko so bili najini petki rezervirani posebej za petje. Najprej vodenje otroškega zbora na Tratah, potem pevske vaje z dekliško vokalno skupino Rožmarin, nato pa še vaje s cerkvenim zborom v Zavrattcu. Ko sedaj gledava nazaj, sva kar malo presenečeni, koliko energije sva zmogli! :-;) in se prav veselo nasmejiva. Koliko priprav, razmišljanja, brskanja za notami in učenja pesmic, vadenja kitare, flavte in pa seveda iskanj obvezne igrice za "ogrevanje" (navadno kar med vožnjo do Trat ali kasneje do Zavrattca, kjer smo imeli z otroki vaje) je bilo potrebnih, da sva izvedli najine

prve ure vodenja otroškega zbora. Pa je nekako steklo. Vsekakor je precej pripomogla vzgojiteljska žilica s strani Karmen, Darjina glasbena izobrazba, veselje obeh za delo z otroki, v največji meri pa zavzetost mladih pevcev, ki so sedaj že veliki in nama jasno "sporočajo", da sva tudi midve že nekoliko bolj odrasli :-). Kasneje sva najinim pevcem pridružili še zavraške otroke in zborček se je širil in razvijal naprej. Je bil pa zares lep tudi občutek, ko so nama otroci obema peli tudi na najinih porokah. Ponosni sva bili nanje ... Nekaj sva jih pa le naučili! :-)«

Otroški pevski zbor se na ogled postavi. Foto: Robert Rijavec

Obisk kolegov gasilcev na Češkem in prvo srečanje vseh treh Zavratacev

Primož Leskovec

Velik splet naključij je bil potreben, da smo nekateri člani našega gasilskega društva obiskali češki Zavratac ter gasilce bližnjih Tremošnic in bili deležni izjemne dobrodošlice. Kot sem že opisal v eni od prejšnjih števil Oglarja, sem se skupaj s kolegoma pred dvema letoma na poti s festivala na severu Češke proti domu ustavil tudi v Závratcu, kjer sem naletel na ravno pravega človeka. Miroslav nam je prijazno razkazal vas in nas predstavil nekaterim krajanom. V lanskem letu pa sem Miroslavu in njegovi družini lahko vrnil uslugo in jim ob njihovem obisku razkazal naš Zavratac in okolico. Pri prvem obisku Češkega Zavrata me je seveda zanimalo tudi, če imajo v kraju prostovoljne gasilce. Izvedel sem, da v samem Závratcu le-teh ni, so pa v bližnjih Tremošnicah. Žal gasilcev takrat nismo našli, jim je pa Miroslav dal moj kontakt in bili so izjemno presenečeni in navdušeni, da so jih iskali gasilci iz Slovenije. Kmalu zatem so nas povabili na obisk in gasilsko tekmovanje, ki so ga organizirali. Vsekakor smo se vabilu odzvali in tako smo 7. maja dopoldne krenili na 700 km dolgo pot skupaj z gasilci iz Studenca in Zavrata na Dolenjskem. Četrtek, 7. 5.: Prvi postanek smo imeli na počivališču Tepanje, kjer smo se dobili s kolegi z Dolenjske. Po tekoči

vožnji čez Avstrijo in del Češke se je, tako kot večkrat pri nas v poletnem času, ustavilo na avtocesti – cesta v gradnji. Zastoj smo si popestrili kar z domačo glasbo in plesom. Ko smo v večernih urah le prispeli do cilja, nas je v gasilskem domu pričakal topel sprejem in še toplejši golaž. Seveda na pogostitvi ni manjkalo tudi odlično češko pivo in noč se je že prevešala v jutro, ko smo legli k počitku.

Petek, 8. 5.: Tremošničani in Miroslav so nam pripravili pester program, tako da ni bilo časa za poležavanje in že v zgodnjih dopoldanskih urah smo se odpravili na ogled izjemno lepega jezua Parižov na reki Dubravi. Jez iz časa Avstro-Ogrske monarhije je bil zgrajen pred prvo svetovno vojno z namenom preprečitve poplavljanja reke. Po prvem skupinskem fotografiranju (in še zdaleč ne zadnjem) smo se odpravili k poklicnim gasilcem v mesto Seč. Tudi »profesionalci« so nas lepo sprejeli in nekateri izmed nas so med drugim lahko preizkusili spuščanje po cevi s prvega nadstropja (kar večkrat vidimo v filmih). Po kosilu nas je že čakal Miroslav, ki nam je razkazal Zavratac in okolico, skupaj s krajanji pa so nam pripravili krasen sprejem na križpotju sredi vasi v prijetni senci mogočnih lip. Imeli smo nekaj časa, da smo se

Člani PGD Zavratac s kolegi iz Studenca in Tremošnic po gasilskem tekmovanju. Foto: Primož Leskovec

pogovorili z domačini, kaj pojedli in popili, igrali nogomet z vaško mladino, nato pa se je že mudilo na večerjo. Da pa ne bi samo jedli in pili, so gasilci poskrbeli tudi za rekreacijo. Tako smo se po večerji pomerili v bowlingu in spet v poznih nočnih urah utrujeni odšli proti hotelskim sobam (tudi sama pot do sob je bila dolga in naporna, haha).

Sobota, 9. 5.: V soboto je bilo gasilsko tekmovanje, zato smo pustili gasilce, da v miru organizirajo vse potrebno, in se odpravili z Miroslavom na hrib nad Zavraticem, kjer stojijo ruševine starega gradu Lichnice. Po mogočnih vhodnih vratih gradu, katerih obok še vedno stoji, naj bi tudi češki Zavratac dobil ime (isti pomen kot pri nas – za vrati). Z obzidja gradu se razprostira veličasten razgled na mesto Tremošnice, Zavratac in širšo okolico. Ko smo »sestopili« s hriba, smo si ogledali apnenco »Berlova vopenka«, v kateri so do šestdesetih. let prejšnjega stoletja žgali apno. To je večja stavba z visokima

dimnikoma in danes obratuje kot muzej. Po zanimivih ogledih je bil čas za gasilsko tekmovanje. Na tekmovanje je bilo prijavljenih skoraj 40 ekip, na koncu pa sta svoje gasilske sposobnosti pokazali še nenapovedani ekipi. Z velikim zanimanjem smo si ogledovali priprave ekip in samo tekmovanje, ki se od naših tekmovanj razlikuje predvsem po opremljenosti samih tekmovalcev. Po večini so oblečeni v oprijeta oblačila (beri pajkice) in športno obutev, je pa seveda obvezna tudi čelada. Izvedba mokre vaje s sedmimi tekmovalci zajema odvzem vode iz bazena in postavitev dveh napadov, katerih napadalca ciljata tarčo, dokler ne napolnita posode z vodo. Na veliko prigovarjanje Tremošniškega poveljnika sta se za izvedbo vaje s pomočjo domačih gasilcev odločili tudi dve naši ekipi. Z veliko podporo slovenskih in čeških navijačev so vajo odlično izvedli, tudi s komičnimi vložki, in poželi velik aplavz. Poleg aplavza pa so seveda dobili tudi praktične nagrade. Po uspešno zaključenem tekmovanju

smo si privoščili še »odojka« in klobase, nato pa smo z Miroslavom, kot se za »uspešno zaključen« konec spodobi, obiskali še domačo pivovarno. Da smo češkim pivcem pokazali vse naše pevske sposobnosti, mi najbrž ni potrebno posebej razlagati.

Nedelja, 10. 5.: Že vidno utrujeni po napornem vikendu smo se po zajtrku poslovili od prijaznega lastnika hotela in se odpravili proti gasilskemu domu, kjer so nas pričakali gasilci in gasilke skupaj z županom Tremošnic. Tako gasilci kot župan so nam pripravili lepa darila in s še zadnjimi močmi smo spili nekaj vrčkov piva ter zaplesali polko s češkimi gasilkami. Od čeških kolegov smo se poslovili z vabilom v naše kraje, ki jih bodo obiskali že na letošnji proslavi ob 30-letnici PGD Zavratac. Na koncu smo se poslovili še od Miroslava v Zavraticu in krenili proti Sloveniji. Med potjo smo si nedaleč od Zavratac ogledali tudi mogočen grad Žleby, nabrali smo si nekaj sadik oljne ogrščice, preostali del pa miže (kdor pač ni vozil) prepotovali do doma.

Ob tej priliki bi se rad iskreno zahvalil kolegom iz Studenca in Zavratac na Dolenjskem za sodelovanje pri izvedbi izleta in pa seveda kolegom gasilcem iz Tremošnic in Miroslavu iz češkega Zavratac za nepozaben vikend.

Na pomoč in nasvidenje v Zavraticu!

Člani PGD Zavratac v Zavraticu. Foto: Primož Leskovec

Predstavniki vseh treh Zavratac: (z leve) Miroslav Vyšata, Primož Leskovec in Marko Rutar. Foto: Jure Leskovec

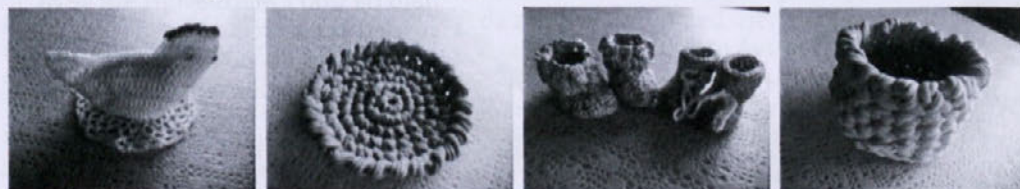
Kvačkanje

Olga Kogovšek

Kvačkanje je bilo že delo naših babic, tet, mamic in sedaj smo mi na vrsti, da se naučimo teh spretnosti, da bomo lahko naprej učili naše otroke in vnuke.

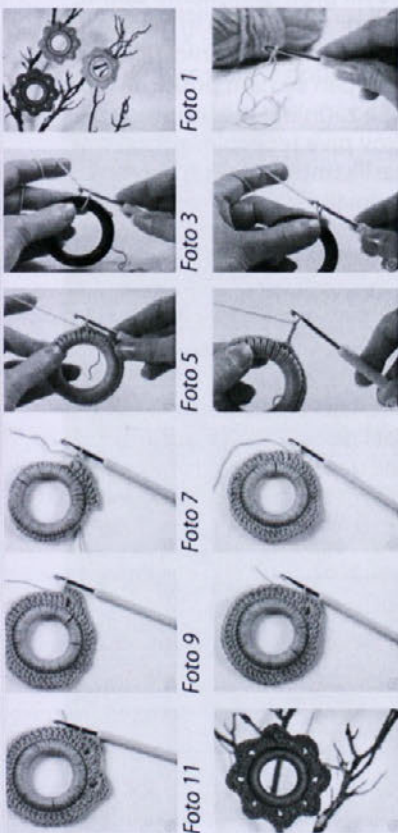
Zato sem se odločila, da se prijavim na tečaj kvačkanja v Logatcu s posredovanjem trgovine Anvine ter pod mentorstvom Jane Šuligoj iz Žirov. Najprej sem se prijavila na začetni tečaj, na katerem smo se učili osnovnih petelj: verižna, gosta, šibična, polšibična, enkrat ali dvakrat ovita šibična petlja. Ko smo to obvladali, smo se že kar takoj lotili kape. Prva kapa, moram priznati, ni bila ravno všeč mentorici Jani in zato je prav kmalu iz prvotne kape ostal samo še klobček volne. Naša mentorica zelo rada podira, kar ni lepo narejeno. »Take kape pa že ne bomo delali, če ne boste morale priti v Žiri v rutah,« se je pošalila, ker je namreč kar stroga učiteljica. Tako sem se naučila skvačkati kapo in sedaj že znam narediti otroški klobuček.

Spoznala sem, da se da s kvačkanjem narediti prav vse, kar si izmisliš. Tako sem se navdušila nad kvačkanjem, da sem se prijavila še v nadaljevalni tečaj. Tam smo se že učile brati iz narisanih vzorcev. Tečaj se je zavlekel v pomlad. Sedaj je tudi ta že pri koncu. Veliko sem se naučila. Za vsak slučaj sem si vse tudi zapisala v zvezek, tako da bo naslednjo zimo lažje začeti z ustvarjanjem novih izdelkov.

Kvačkani izdelki.
Foto: Olga Kogovšek

KVAČKANA ROŽICA

Foto 1: Kvačkana rožica je uporabna kot dekoracija ali podstavek
Potrebujemo:

- nekaj volne ali debele niti za kvačkanje (lahko uporabite razne ostanke, saj ne potrebujemo veliko pletiva);

- kvačko (njena debelina je odvisna od izbire debeline volne) in
- kakršenkoli obroček iz tršega, neupogljivega materiala (npr. les, plastika, kovina).

Potrebno je predhodno znanje kvačkanja sledečih petelj:

verižna petlja, polgosta petlja, gosta petlja, polšibična in šibična petlja.

Namig: na spletu najdete veliko slikovnih in video prikazov za učenje osnov kvačkanja.

Začnemo tako, da naredimo zanko, skozi katero vtaknemo kvačko. **(foto 2)**

1. krog: Volno pritrdimo na obroček tako, da gremo s kvačko skozi luknjo obročka in na vrhu prevlečemo skozi zanko na kvački (kot kaže slika). **(foto 3)**

Prvo petljo naredimo z verižno petljo tako, da s kljukico zagrabimo nit, ki teče s kazalca, in jo prevlečemo skozi narejeno zanko na kvački. **(foto 4)**

Nato po celotnem obodu obročka delamo navadne goste petlje tako, da s gremo kvačko skozi luknjo obročka, od zadaj zajamemo volno, jo povlečemo spredaj, da dobimo 2 zanki na kvački, zopet zajamemo volno in jo potegnemo skozi obe zanki na kvački. **(foto 5)**

Med kvačkanjem pazimo, da delamo petlje tesno eno ob drugi in s tem skrivamo obroček. Pomembno: število vseh petelj v prvi vrsti mora biti večkratnik števila 7 (število prilagajamo velikosti obročka), da na koncu dobimo popolno obliko rožice.

Ko pridemo do začetne petlje, potegnemo kvačko skozi in prevlečemo skozi zanko na kvački. Prva vrsta je tako končana. **(foto6)**

2. vrsta:

Naredimo 3 verižne petlje, ki predstavljajo našo prvo šibično petljo. **(foto7)**

Nato delamo šibične petlje v vsako naslednjo petljo po celotnem obodu obročka. **(foto 8)**

3. vrsta:

Spustimo 2 petlji in v 3. petljo naredimo 7 polšibičnih petelj. **(foto 9)**

Spustimo 2 petlji in v naslednjo naredimo verižno petljo. Zopet spustimo 2 petlji in v naslednjo ponovimo 7 polšibičnih petelj. **(foto 10)**

Kakšno zaporedje kvačkanja ponavljamo, dokler ne pridemo okoli in okoli obročka. **(foto 11)**

Na koncu zopet združimo zadnjo petljo s prvo z uporabo polgoste petlje in rožica na obročku je končana! **(foto 12)**

Citrano po: <http://www.dominstil.si>

Ciril Zlobec

Pesmi je izbrala Maruša Rejc

Ciril Zlobec se je rodil 4. julija 1925 v Sloveniji. To leto 4. julija (2015) praznuje svoj 90. rojstni dan. Po poklicu je jezikoslovec, novinar in pisatelj. Veliko je tudi prevajal iz tujih jezikov v slovenščino in obratno. Za svoja dela je dobil več nagrad. Znan je predvsem po svojih pesmih, ki so večinoma čustvene.

SLADKA ŽEJA

Iščem besede kletve,
ker čas je tak,
da moral bi preklinjati,
a kakor srečni slepec
trgam iz najtemnejšega dna
samo besede sonca, ki prežgo
vse spine tvojega telesa.

Iščem podobe groze,
ker čas je tak,
da nas pred njo vse sili na kolena,
a kakor srečni romar
s tabo spuščam se v ta prestari čudež,
ki je nama zeleneči plamen,
hlad in voda za najslajšo željo.

Z BESEDAMI KRVI TI GOVORIM

Visoki, sinji svod neba
je iz jezera pregnal
(dokler luč traja in živ je moj pogled)
njegovo zasmrajeno, blatno dno.

Dokler trenutek traja,
na njegov visoki, sinji vrh
se spnem v pijani strasti,
skoz žival v boga se dvigam,
rastem za nenadni padec
spet v človeško dno
poražene živali.

V tem trenutku vrba,
ki sam v sebi je od vekov v veke,
z besedami krvi ti govorim
in v najsvetlejšem glasu
so najtemnejše podobe dna,
ki hip nato se ga (žival,
poražena v človeka)
spet sramujem.

Visoki, sinji svod neba
je iz jezera pregnal
njegovo zasmrajeno, blatno dno,
resnično le za utopljenca.

MOJA KRATKA VEČNOST

Sem, kar nisem bil nikoli,
sem, kar ne bom nikdar več.
Trenutek sem, ki vriska
s svetlo dušo
svoje kratke večnosti.
S pogumom svojih golih rok
v njegovih grivah
z njim divjam
v svoj neizbežni padec,
da bi ga pregnal.

Samoprevara, vem,
a kri zdaj v to verjame
in v tej veri
vsak trenutek je neskončen
in moja kratka večnost traja v njem.

Ko pa si moral bom priznati:
sem, kar sem že včeraj bil,
sem, kar tudi jutri bom ostal,
o bog, imejte usmiljenje z menoj!

DVOM, UPANJE, LJUBEZEN

Dvom, upanje, ljubezen - v tej triadi
v čist zvok vseh njenih delov uglašen,
sem blizu sreči, a še ne v razvadi
zatišja in miru, saj me noben

izpraznjen mir ne mika (je sploh možen?),
saj mir brez dvomov, upanj, brez strasti
prav od miru sam v sebi je ogrožen,
kot voda v mrtvi mlaki se usmradi.

Svet se odpira v mir, a v nas se oži in oži,
preden se zavem, sem sam,
svet komaj še razumem, vsak dan teže,

občutim ga le še na lastni koži,
naš svet miru, ves naš samo do tam,
do koder nam pohlepna roka seže.

Prošnja za zaposlitev

Andreja Kogovšek

Ko moramo napisati prošnjo za zaposlitev, se pogosto znajdemo v veliki zadregi. Postavlja se nam vprašanje, kako napisati prošnjo, ki bo vzbudila zanimanje delodajalca, da nas bo povabil na zaposlitveni razgovor. Delodajalci so različni, kakor tudi zahteve delovnih mest, zato bomo dobro prijavo na delovno mesto lahko napisali le, če bomo zbrali čim več informacij o delovnem mestu: delovnih nalogah, naravi dela, posebnih pogojih dela. Le tako bomo imeli jasno predstavlo o tem, kaj delodajalec pričakuje od zaposlenega na določenem delovnem mestu. Nato sledi razmislek o nas samih – katere od svojih spretnosti, sposobnosti, delovnih izkušenj, znanj, interesov, osebnostnih lastnosti bomo predstavili. Delodajalca zanimajo predvsem tiste naše kvalitete, ki se bodo odrazile na samem delovnem mestu. Pri tem se poskušamo prilagoditi zahtevam delodajalca, biti moramo pošteni in ravno prav samozavestni. Zavedati se moramo, da nas delodajalec ne pozna in da le iz naše prošnje za zaposlitev in življenjepisa lahko razbere, ali ustrezamo zahtevam, ki jih pogojuje delovno mesto. Zato se je pri pisanju prošnje res vredno potruditi.

Koristni napotki, ki jih je priporočljivo upoštevati:

- pri pisanju bodite jasni, kratki in jedrnat;
- upoštevajte zahteve delovnega mesta, želje delodajalca;
- za vsako delovno mesto napišite novo prijavo;
- vedno ohranite kopijo prijave, ki ste jo poslali delodajalcu, za lastno evidenco;
- prošnja za zaposlitev naj bo lepo oblikovana, na čistem papirju, brez slovničnih in tipkarskih napak;
- pazite, da prošnja ne bo predolga (obsega naj največ dve strani);
- nikoli ne navajajte lažnih podatkov;
- ne opisujte svojega socialnega položaja;
- prošnje ne kopirajte od nekoga drugega;
- ne čakajte odgovora na eno prijavo, preden odpošljete naslednjo.

Vzorčni primer prošnje za zaposlitev

Ime in priimek
Moj naslov
Moj telefon
Moja e-pošta

Datum:

Naziv delodajalca
Sedež podjetja

ZADEVA: (npr. Vloga za zaposlitev preko študentskega servisa)

NAGOVOR: (npr. Spoštovani!)

UVOD: vsebuje sporočilo, za katero delovno mesto se prijavljate in kje ste zasledili objavo delovnega mesta (če je bilo objavljeno)

JEDRO: vsebuje naj podatke o tistih vaših delovnih izkušnjah, znanjih, spretnostih, osebnostnih lastnostih, interesih, ki so potrebne za opravljanje dela, za katerega se potegujete

ZAKLJUČEK: poskušajte se nevsiljivo napovedati na zaposlitveni razgovor

POZDRAV: (npr. V pričakovanju vašega odgovora vas prav lepo pozdravljam.)

PRILOGE: priporočila, spričevala in druga dokazila (če jih delodajalec zahteva)

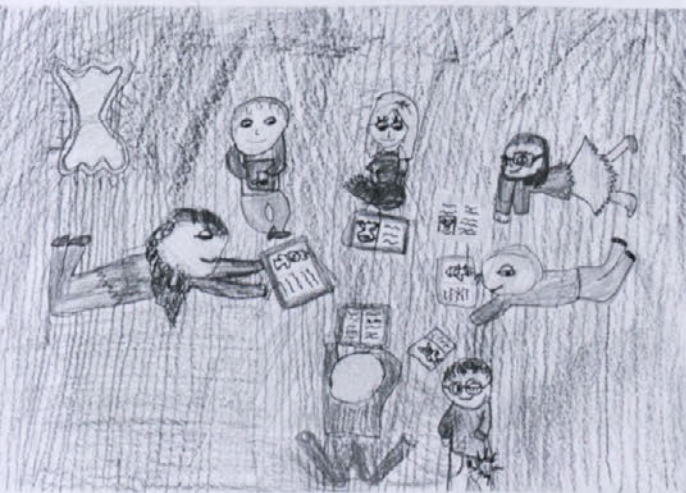
Vaš podpis

Uredila Darja Kogovšek

LEON IN KNJIGA

Skupinska pravljica

Nekoč je živel reven fantek Leon, ki je zelo rad bral. Ko so se drugi otroci igrali na igrišču ali sedeli pri računalniku, je on vzel knjigo, se usedel za mizo ter bral. Leon je s pomočjo knjige prepotoval že cel svet. Z Jurijem Murijem je bil v Afriki. Mala čarovnica ga je z metlo popeljala do lune in nazaj. Hodil je tudi v šolo za zvezdnike in odšel na pustolovščine s petimi prijatelji.

Branje med odmorom. Risba: Manca Kavčič, 4.r

Leon se ni hotel igrati s prijatelji, ker so ga zbadali, da je knjižna buba. Rekli so mu, da bo nekega dne iz knjige skočil sam volk in ga raztrgal. Krohotali so se na vsa usta. Nekega dne so se v šoli pogovarjali o počitnicah. Sošolci so se hvalili, kam vse bodo odpotovali. Leon je bil tiho. Vedel je, da bo on ostal doma, ker njegovi starši nimajo denarja.

Med odmorom, ko se sošolci igrali z avtomobilčki na daljinca, je Leon vzel knjigo. Takrat se je zgodilo ... Njegova knjiga se je rahlo dvignila, trikrat poskočila in pred otroki je stal velik volk. Otroci so se silno prestrašili, Leon je ostal miren. Volk jih je pomiril z besedami, da on ni tak volk, kot so drugi volkovi v pravljicah. On je prijazen. Od učencev je zahteval, da takoj prenehajo Leona zbadati s knjižno bubo, saj je čisto navaden fant. Potresel jih je s čudežnim praškom ter vsakemu dal knjigo. Tudi oni so začutili čar branja. Tako so bili zatopljeni v branje, da sploh niso opazili, kdaj je volk izginil.

Od takrat naprej otroci vsak odmor berejo. Leon pa ima sedaj prijatelje. Pa še nekaj: za vsak slučaj ima v desnem žepu malce čarobnega prahu.

ZANIMIVE DOGODIVŠČINE V LJUBLJANI

S šolo smo si ogledali glavno mesto Slovenije. Vstati smo morali zelo zgodaj, ko je bila še tema. Na hitro sem se oblekla in nekaj pojedla. Na Logu smo počakali na avtobus. Za vožnjo z njim smo kupili karto. Še vedno malo zaspani smo prispeli v Ljubljano. Zunaj je bilo že čisto svetlo. Takoj za nami sta stali avtobusna in železniška postaja. Hitro smo poiskali Prešernov trg. Na sredini stoji Prešernov spomenik. Fotografirali smo se ter odšli do parlamenta. Učiteljica je povedala, da v njem snemajo poročila in da se tu zberejo predsedniki in poslanci. Malo naprej smo zagledali Cankarjev dom. Pred njim je stala podoba Ivana Cankarja, ki nas je veselo gledal. Nazadnje smo si na hitro ogledali še opero. Bila je zelo lepa in velika. Veselo smo odhiteli na malico in topel čaj, saj je že vse pošteno zeblo. Po malici smo odšli v Lutkovno gledališče Ljubljana. Prišli smo v dvorano in tam je bila velika gneča. Hitro smo se usedli in že se je na odru pojavil prvi igralec. Igra Emil in detektivi mi je bila zelo všeč. Moj najljubši lik je bil fantek, ki je kar naprej boksal.

Po predstavi smo si ogledali še Zmajski most. Potem smo odšli do avtobusne postaje, kjer smo poklicali informacije, da smo izvedeli, kdaj in na kateri številki pelje avtobus do Logatca. Po napornem dnevu so nekateri na avtobusu kar zaspali, drugi smo mirno sedeli in se tiho pogovarjali o dogodivščinah. Lepo nam je bilo. Manca Kavčič, 4. r.

Foto: Darja Kogovšek
France Prešeren je največji slovenski pesnik.

NASTOPILI SMO

V nedeljo, 29. marca 2015, smo nastopali v gasilskem domu v Zavratacu. Ljudi je bilo veliko. Prišla je ravnateljica, njen mož in sin. Jaz sem bil napovedovalec. Imel sem tremo in kravato. Na začetku predstave sem počil balon. Na prireditvi smo recitali pesmi, igrali igrico Pika Nogavička. Tudi plesali smo, brali pravljice ter peli. Zelo sem bil vesel. Po prireditvi so punce prinesle kolačke. Na vrhu je bila češnja.

Jošt Pintar, 2. r.

Otroški svet je kot češnja na vrhu sveta odraslih.
Foto: Andrej Mivšek

ZABAVA V OTROŠKEM SVETU

V NEDEJO SMO IMELI V GASILSKEM DOMU PRIREDITVE. ZELO ME JE BIL STRAH. ZELO SEM BIL VESEL, KER SEM VIDEL UČITELJKO MELITO IN RAVNATELJKO. NA PRIREDITVI JE BIL VELIKO LJUDI. NA KONCU SMO VSI

DOBILE KOLAČKE. OTROŠKI SVET JE KOT ČEŠNJA NA VRHU KOLAČKA.
MATJA KAVČIČ, 1. R.

V mesecu aprilu smo se učili o delovanju našega telesa. Bili smo pravi zdravniki. Preberite si, kaj smo spoznali.

KAKO DELUJE MOJE TELO?

Največja kost v človeškem telesu je stegnenica, najmanjša koščica pa je v ušesu. V glavi imamo dvoje možganov: eni so veliki, drugi majhni. Hrana gre iz ust po požiralniku do želodca in naprej v tanko črevo. Kar je koristno, gre po celem telesu, kar pa ne, gre pa v debelo črevo. Ko vdihnemo, nam gre zrak v pljuča, potem pa v srce, iz srca po žilah do vsake celice in odda kisik, sprejme pa ogljikov dioksid. V pljučih imamo tudi pljučne mehurčke. Moje telo ima 150 000 km žil. Tega kar ne morem verjeti.

Matic Tušek, 4. r.

Moje telo je tako zapleteno, da ga noben izumitelj ne bo mogel razvozlati.

Možgani so center našega telesa. Potrebujemo jih za

govor, mišljenje, gibanje telesa, čutenje in zaznavanje. V možganih je shranjenih veliko podatkov. Uho in oko sta naši čutili. Z ušesom slišimo, z očesom vidimo. Skelet ščiti pomembne organe, kot so srce, pljuča in možgani. Ko jemo jabolko, ga najprej prežvečimo, potem pa pogoltnemo. Pot jabolka pelje v požiralnik in potem v želodec. Ko želodec opravi svoje, gre jabolko v tanko črevo, potem pa naprej v debelo. Pod kožo se skrivajo mišice. Vseh je 501. Največja mišica je tista, na kateri sedimo. Srce je kot črpalka, ki poganja kri po telesu. Vsakokrat, ko srce udari, gre kri po celem telesu.

Tako je zapleteno naše telo.

Petra Kavčič, 3. r.

V glavi imam nekak stroj. Ta stroj nadzoruje vse telo. Zaradi njega lahko vidim, slišim, se gibam, lovim ravnotežje, mislim, okušam in govorim. Po živcih potujejo pošiljke od možganov do kolena, čisto povsod. V hrbtenici je glavni živec. Zaradi dihanja lahko živimo. Ko vdihnem, gre zrak v pljuča. Mišice so zelo pomembne. Zaradi njih lahko stojim. Srce je najmočnejša mišica, ki poganja kri po telesu. Ko kaj pojem, gre hrana po požiralniku v želodec, iz želodca v tanko in debelo črevo. Z očesom vidim, lahko berem. Z ušesom slišim in lovim ravnotežje. To je moje telo.

Vid Menegatti, 2. r.

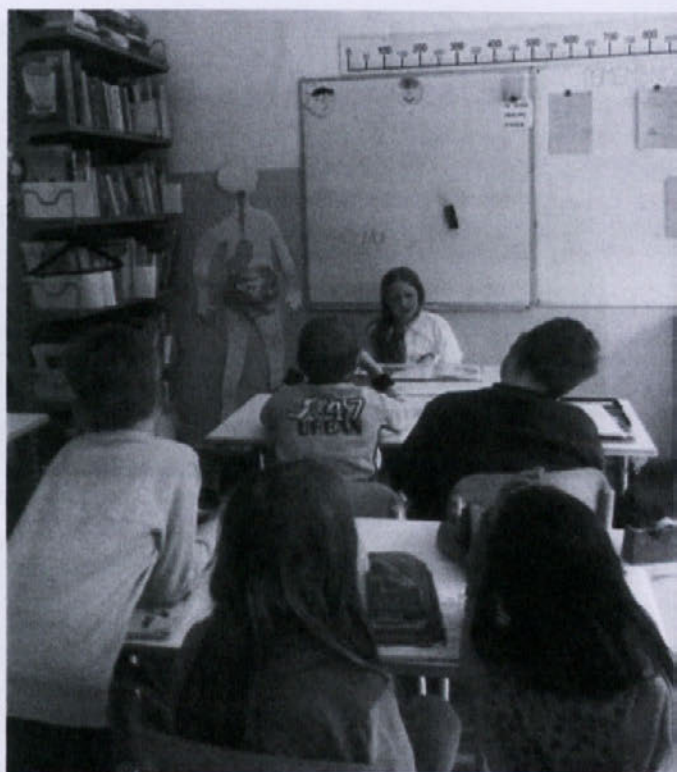

Foto: Darja Kogovšek

NEŽA PRI ZOBOZDRAVNIKU

Ko sem prvič šla k zobozdravniku, sem se že v čakalnici bala, da bo bolelo. Ko me je sestra poklicala, sem videla, da je prijazna. A še vedno sem se bala, da bo bolelo. Šele ko mi je začela delati, sem se pomirila, saj sem videla, da prav res ni nič hudega. Čeprav nisem niti pisnila, mi je vsako minuto rekla: »Potrpi, ljubica.« In ker sem bila pridna, sem na koncu dobila prstanček.

Neža Bogataj, 2. r.

PRVA POMOČ

Nekaj koristnih nasvetov

PIKI

Čim prej moramo iz rane potegniti želo. Rano hladimo, namažemo z oljem. Zelo nevarno je, če nas osa piči v okolico ust. Opazujemo, če nam začne zatekati. Če pride do otekline, moramo takoj k zdravniku, ker se sicer lahko zadušimo.

Klopa odstranimo s pinceto. Njegov rilček ima obliko vijaka. Ne smemo ga vleči kar naravnost, ampak ga moramo zavrteti v smeri urinega kazalca. Približno en mesec se moramo opazovati. Kolobar se nam lahko naredi kjerkoli na telesu. Tudi če se v tem času začnemo slabo počutiti, moramo k zdravniku.

OPEKLINE

Če se spečemo ali nas opeče sonce, se stuširamo s hladno vodo brez mila. Nič se ne brišemo. Če nam opeče veke, si na oči položimo čajni vrečki.

UGRIZ

Čim manj se premikamo in ostanemo mirni. Precej močno si zavežemo nogo ali roko nad ugrizom.

ZOBOBOL

Na zob si damo klinček, ki ga moramo zgristi.

KRVAVITEV IZ NOSU

Če nam začne teči kri, ne smemo dati glave nazaj, ker nam kri teče v želodec. Kri pa ni prebavljiva, zato nas lahko začne boleti trebuh. Glavo moramo nagniti naprej in se stiskati za nos.

UDARCI

Rano si umijemo pod tekočo vodo in kar z milom. Moramo se znati. Iz palic lahko naredimo oporo za nogo, z zvezkom oporo za roko. Če nimamo povojev,

Vse Erikine besede si velja zapomniti. Foto: Darja Kogovšek

uporabimo kar jopo, šal. Na boleči del si položimo stolčen trpotec ali list zelja.

NIKOLI NE SMEMO PUSTITI POŠKODOVANCA SAMEGA!

Vse to nas je naučila ga. Erika Winkler z Vrha.

POMLADNA

Pomlad je prišla na svet.

Drečka žurgolijo.

Krave so postale na pašo.

Pomlad nos je razveselila
in nas obdarila.

Na drevesih so popkna
v mlaki pupki.

Ko pride pomlad
postaremo vsi mlad.
Delo se prične, ko se
pomlad začne.

Jošt, 2.r

Petra, 3.r

Matic, 4.r

Zelena Pomlad
Vid Menegatti in
Manca Kavčič

Pomlad je zelena
Malo rumena
S soncem obdarjena

Drevesa zelenijo
Rože pa cvetijo(x)

Ptički ne zelenijo
ampak žurgolijo.
Na gregorjevo se
ženijo in mladičke imajo.

KAJ POČNETA DEČEK IN DEKLICA?

Pomlad je prišla,
NAM POMA HALA JE TA
PRINESLA JE ZVONČKE
IN TROBENTICE.

DEČEK IGRA NA TROBENTCI
Zvončke nabira deklica ta.
Usi veseli smo,
ker pomlad je prišla!
MATIJA, 2.R
Nina, 2.R

Priporoča Maja Mivšek

TOPLE KUMARE

Recept za tople kumare s krompirjem in kisló smetano.

Količine za 4 osebe

Foto: Vir Internet

Citirano po: <http://www.mojirecepti.com/recept/tople-kumare.html>**Sestavine**

Krompir - 1kg
 Kumare - 3 kosi
 Olje - sončnično - 4 žlice
 Česen - 2 stroka
 Pšenična bela moka - 1 žlica
 Zelenjavna juha - 1dl
 Kisla smetana - 100ml
 Sol
 Poper

Priprava

Krompir olupimo, operemo in narežemo na kocke. V rahlo soljeni vodi ga skuhamo, nato ga pretlačimo skupaj z vodo, ki pa je ne sme biti preveč. Kumare operemo in naribamo.

Na maščobi prepražimo olupljen in strt česen, da zadiši, dodamo moko, kumare ter zalijemo z vročo juho. Vse skupaj malo podušimo, nato pa primešamo k pretlačenemu krompirju. Kuhamo še toliko, da zavre, nato odstavimo in primešamo kisló smetano. Na koncu jed solimo in popramo.

ČOKOLADNO-MASCARPONEJEVE KOCKE

Enostavna, okusna in hitro narejena sladica Foto: www.kulinarika.net/recepti/**Sestavine****Biskvit:**

5 jajc
 5 žlic sladkorja
 5 žlic moke
 1 - 2 žlici kakava
 (po želji: noževa konica pecilnega praška)

Čokoladna polivka:

1,5 dl sladke smetane
 150 g jedilne čokolade
 1 žlica mletega sladkorja ali Nutelle

500 g mascarponeja

10 žlic mleka

(po želji lahko dodamo čokoladni ali nugatov liker)

Priprava

Penasto umešamo jajca in sladkor ter dodamo moko in kakav. Zlijemo v velik pekač, obložen s peki papirjem in pečemo približno 10 minut na 180 stopinj (oziroma, dokler ni pečeno).

Ohlajen biskvit prerežemo na polovico tako, da dobimo dva manjša.

Sestavine za čokoladno polivko raztopimo nad soparo in ohladimo.

Polovico biskvita navlažimo z mlekom, premažemo z 250 g mascarponeja ter polijemo s čokoladno polivko. Na to položimo drugo polovico biskvita in postopek ponovimo.

Čokoladno polivko na vrhu poljubno okrasimo.

Ski-team Zavratac

Niko Gantar

Kot nas veliko že ve, ima športno društvo v Zavratcu veliko talentiranih smučarjev, tako od tistih najmlajših, pa vse do tistih malo starejših. Tako vsako leto čez tiste najbolj mrzle mesece naše društvo preimenujemo kar v SKI Team Zavratac. Vsi vemo, da je športno društvo zelo aktivno in organizira kar nekaj dogodkov v naši vasi, tako je bilo tudi v tem letu.

Prvi dan leta 2015 smo vsi Zavratačani s smučkami na ramah odkorakali proti češnji na vrhu Rupnkovega griča, saj je bil tam postavljen štart za tekmo; VELESLALOM ZA POKAL URHA. Na tej vaški tekmi smo seveda nastopili v dveh spustih, kot se za tekme najvišjega ranga seveda spodobi. Tekma je bila zelo napeta do konca, saj tekmovalci nismo popuščali do zadnjega. Ob druženju v cilju, po koncu tekme, pa smo najboljšim seveda podelili tudi kolajne. Naslednja prireditev pa je seveda tekma na smučišču Biwer Niwer v spodnjem Zavratcu, ki je potekala v soboto, 21.2. Ta dirka pa ni bila vaška, tako je posledično nastopila tudi večja konkurenca tekmovalcev iz sosednjih krajev. Na strmi in dolgi progi so gledalci imeli moč videti kar nekaj dobrih odpeljanih zavojev, nekaj smešnih padcev in celo več padcev enega tekmovalca. Pod budnim očesom komentatorja so gledalci izvedeli tudi marsikaj o tekmovalcih in sami progi, ob nekaterih izjavah pa so se lahko tudi nasmejali. Najboljši so seveda ponovno dobili kolajne, za najboljši čas pri moških in ženskah pa smo podelili tudi pokala, za zanimivost naj povemo da sta letos oba odšla na črnovrško planoto. Drugi dan tega sneženo obarvanega vikenda pa smo se lahko po isti progi spuščali z pležuhom. Vrhniška ekipa pležuh teama nas je povabila da na ta dan skupaj

Tole pa je pravi pristop tekmovalca na tekmi.
Foto: Robert Rijavec

Včasih pridejo prav tudi roke. Foto: Robert Rijavec

speljemo tekmo v veleslalomu. Poleg bolj zagrizenih tekmovalcev iz cele Slovenije, naj omenim da so tekmovalci prišli celo iz Maribora, so na tekmi seveda nastopili tudi domačini ... Tako je bilo tudi na tej tekmi kar nekaj tekmovalcev, ob marsikaterem padcu pa smo se gledalci seveda kar močno nasmejali.

Po tem ko smo v mrzli zimi smučarji osvojili kar nekaj dobrih rezultatov, je eden od vseh še posebej omembe vreden. Janže Zebec, eden izmed mlajših članov, je letos postal državni prvak v smučarskih skokih v kategoriji do 12 let. ČESTITKE!

Za konec pa naj vas povabim na ostale dogodke, ki nam ostanejo še v tem letu. Nogometno tekmo ledik proti oženjenim v začetku julija, Tomovinkovič zbor ob koncu avgusta, zadnji vikend v oktobru pa bo v kavernah potekal že 12. Oktoberfest.

Lepo vabljeni!

Brez dress code opreme ni pravega naboja.
Foto: Robert Rijavec

Smučišče Biwer Niwer. Foto: Robert Rijavec

Dajmo, Alen, pr'tisn kar se da.
Foto: Internet

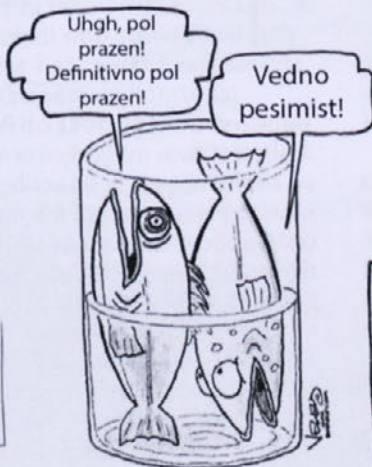
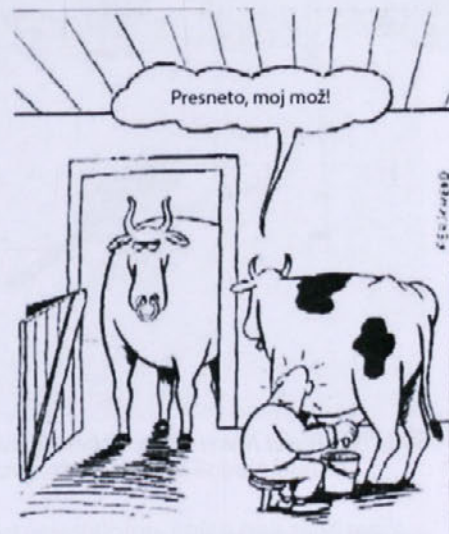

Skupaj smo hitrejši. Foto: Arhiv Ski team Zavratac

Za vaš smeh skrbi Žan Menegatti.

offthemark

stavka zdravnikov

"So pa vsaj skurili veliko kalorij!"

OGLAR

KD Zavratac

Zavratac 2, 1373 Rovte

kdzavratac@gmail.com